

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики

СИЛАБУС

нормативного навчального компонента

КУРСОВА РОБОТА З ІТ І КОМП'ЮТЕРНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня

галузі знань 03 Гуманітарні науки

спеціальності 035 Філологія

спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика

освітньо-професійної програми Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика

Луцьк 2024

Силабус освітнього компонента КУРСОВА РОБОТА З ІТ І КОМП'ЮТЕРНОЇ ЛІНГВІСТИКИ підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика освітньо-професійної програми ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА. ПЕРЕКЛАД І КОМП'ЮТЕРНА ЛІНГВІСТИКА денної/заочної форм навчання.

Розробники: Крестьянполь Л. Ю., кандидат технічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики; Линник Ю. М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики; Макарук Л. Л., доктор філологічних наук, професор кафедри прикладної лінгвістики; Новосад Н. П., старший викладач кафедри прикладної лінгвістики.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (Калиновська І. М.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики, протокол № 1 від 30.08.2024 р.

В.о завідувача кафедри прикладної лінгвістики: (Берладин О.Б.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1.1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 2/60		Рік навчання: 3
		Семестр: 5
		Лекції —
		Практичні (семінарські) —
		Самостійна робота 56 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська, англійська

Таблиця 1.2 (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 2/60		Рік навчання 3
		Семестр 5
		Лекції —
		Практичні (семінарські) —
		Самостійна робота 52 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська, англійська

II. Інформація про викладачів*

Прізвище, ім'я та по батькові	Крест'янполь Любов Юріївна Линник Юрій Миколайович
Науковий ступінь	кандидат технічних наук кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри прикладної лінгвістики
Контактна інформація	lkrestyanpol@gmail.com yu.lynnnyk@vnu.edu.ua

* керівниками курсових робіт можуть бути й інші викладачі кафедри прикладної лінгвістики відповідно до розподілу навчального навантаження.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація. ОК Курсова робота з ІТ і комп'ютерної лінгвістики відноситься до нормативних ОК освітньо-професійної програми **Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика** підготовки бакалавра галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія.

Курсова робота з ІТ і комп'ютерної лінгвістики – самостійно виконана науково-дослідна робота здобувача освіти, головна мета і зміст якої наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру. Це один із видів навчально-дослідної роботи, в якій студенти інтегративно поєднують теоретичні і практичні знання, демонструють володіння методами наукових лінгвістичних досліджень, отримують новаторські результати.

Курсова робота повинна: бути актуальною, виконаною на рівні сучасних досягнень науки і техніки; мати спрямування на вирішення практичних завдань майбутньої професійної діяльності; стимулювати в здобувачів творчий пошук нових пріоритетних наукових рішень; вимагати опрацювання спеціальної наукової і методичної літератури; передбачати вибір оптимальних рішень з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки; бути пов'язаною з проблематикою наукових досліджень керівника, кафедри, інших наукових підрозділів закладу освіти; узагальнювати і розвивати науково-дослідницькі компетенції здобувача освіти.

2. Метою виконання курсової роботи з ІТ і комп'ютерної лінгвістики є систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних компетенцій, отриманих під час вивчення нормативних освітніх компонентів за ОПП **Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика (ОК Інформаційно-комунікаційні технології, ОК UX-дизайн, ОК Програмування і бази даних, ОК Комп'ютерна лінгвістика)**, формування навичок застосування знань під час розв'язання конкретних практичних, науково-методичних і науково-технічних завдань; розвиток навичок самостійної науково-дослідної роботи й оволодіння методикою теоретичних, експериментальних та науково-практичних досліджень; набуття досвіду з аналізу отриманих результатів досліджень, формулювання нових висновків і положень, набуття досвіду з їх прилюдного захисту.

3. Пререквізитами до написання курсової роботи слугують такі освітні компоненти: ОК Вступ до фаху, ОК Українська мова (за професійним спрямуванням), ОК Англійська мова, ОК Теоретичний курс англійської мови, ОК Інформаційно-комунікаційні технології, ОК Основи ІТ маркетингу, ОК Математичне моделювання, ОК Математична логіка, ОК UX-дизайн, ОК Програмування і бази даних. До **постреквізитів** належать ОК: ОК Практика виробнича з комп'ютерної лінгвістики, ОК Штучний інтелект та прикладні комп'ютерні технології, ОК Захист інформації, атестаційний екзаме́н.

Методи навчання. Під час написання курсової роботи застосовуються наукові методи лінгвістичних досліджень, а також методи досліджень у сфері інформаційних технологій.

Soft Skills даного ОК забезпечуються загальними та фаховими компетентностями визначеними Стандартом вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- ЗК 14.** Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності (ФК):

- ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 4.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
- ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК 9.** Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- ФК 12.** Здатність до організації ділової комунікації.
- ФК 15.** Здатність використовувати сучасні інформаційні системи та технології під час виконання функціональних завдань та обов'язків, знати основи безпечної роботи в інформаційних системах, методи створення баз даних та вебресурсів.
- ФК 16.** Здатність формулювати ціль, завдання та критерії розробки програмного забезпечення, включно з дослідженням, технічним описом, розробкою архітектури та моделюванням процесів функціонування, правильно обирати і використовувати інструментарій розробки чи оптимізації програмного забезпечення та вміння обґрунтовувати свій вибір.
- ФК 17.** Здатність використовувати базові знання розділів математики та логіки у завданнях комп'ютерної лінгвістики та розробці програмного забезпечення.

Даний ОК формує такі програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1.** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН 2.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН 3.** Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- ПРН 6.** Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- ПРН 7.** Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення та використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

ПРН 21. Використовувати базові знання інформатики й сучасних інформаційних систем та технологій, навички програмування, технології безпечної роботи в комп'ютерних мережах, методи створення баз даних та інтернет ресурсів для розв'язання прикладних завдань у професійній діяльності.

ПРН 22. Застосовувати знання з математичної логіки та моделювання, експертних систем і технологій штучного інтелекту при розв'язанні задач проєктування і використання інформаційних систем та технологій.

5. Структура освітнього компонента

Розподіл годин		Тема	Результати навчання	Завдання / Способи контролю
Денна форма	Заочна форма			
8	8	Робота з бібліографічними джерелами	Здатність здійснювати пошук літератури, уміння користуватися каталогами та науковою літературою, статистичними й інструктивними матеріалами	Самостійна пошукова робота
5	5	Структурування змісту роботи Визначення мети, завдань дослідження	Уміння структурувати роботу, скласти план роботи Уміння визначати актуальність, мету, предмет, об'єкт, завдання наукової роботи.	Самостійна робота, рекомендації наукового керівника
3	3	Вибір методів дослідження	Уміння систематизувати інформацію, аналізувати факти	Самостійна робота, рекомендації наукового керівника
10	8	Добір мовного, ілюстративного матеріалу	Уміння працювати з різними видами текстів, аналізувати тексти, систематизувати мовний матеріал	Самостійна робота
20	18	Написання основного тексту роботи	Уміння викладати думки із використанням академічного мовлення	Самостійна робота

2	2	Формулювання висновків	Уміння систематизувати результати дослідження, здатність до індуктивних та дедуктивних суджень	Самостійна науково-дослідна робота
5	5	Оформлення списку використаних джерел	Уміння скласти список використаних джерел відповідно до ДСТУ	Самостійна робота, рекомендації наукового керівника
3	3	Редакційне оформлення курсової роботи відповідно до загальностановлених вимог	Знати і дотримуватися вимог з мовного оформлення та стилю викладу матеріалу, структурних компонентів та загальнотехнічних вимог до оформлення курсових робіт	Самостійна робота, перевірка на антиплагіат, рецензування науковим керівником
56 год	52 год			

Вимоги до змісту та структури курсових робіт

Курсова робота з лінгвістики / перекладу – один із видів індивідуальних завдань навчально-дослідницького, творчого чи проєктно-конструкторського характеру, який має на меті не лише поглиблення, узагальнення й закріплення знань здобувачів освіти із освітнього компонента, а й застосування їх у вирішенні конкретного фахового завдання та вироблення вміння самостійно працювати з навчальною й науковою літературою, електронно-обчислювальною технікою, лабораторним обладнанням, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології (Див. [Положення про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях вищої освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)).

Тематика курсових робіт з ІТ і комп'ютерної лінгвістики визначається й затверджується кафедрами відповідно до змісту та завдань таких освітніх компонентів: **ОК Інформаційно-комунікаційні технології, ОК UX-дизайн, ОК Програмування і бази даних, ОК Комп'ютерна лінгвістика**. Тематику курсових робіт наукові керівники обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри прикладної лінгвістики та вченої ради факультету іноземної філології.

Відповідно до [Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки](#), здобувач має право обирати тему курсової роботи та наукового керівника.

Курсова робота повинна містити елементи наукової новизни, засвідчувати самостійне дослідження автора та відображати практичне значення одержаних результатів, їх апробацію та впровадження в сферу практичної діяльності.

Рекомендований обсяг курсової роботи – 25–35 друкованих сторінок.

Основний текст роботи друкують з одного боку аркуша з інтервалом 1,5 шрифтом Times New Roman, розмір шрифту – 14. Абзацний відступ – 1,25 мм. Текст необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – 30 мм, верхній, нижній – 20 мм, правий – 10 мм. Абзаци – 1,25 см (увага! Виставляйте абзац в «Формат – Абзац», а не табуляцію).

Увага! Обов'язково розрізняти дефіс (-) і тире (—). Лапки ставити такі: «...» (укр. текст), “...” (англ. / нім. / фр. текст). Апостроф ставити такий: ’ (наприклад, п’ять). Не допускається: по два пробіли між словами, не допускаються пробіли між ініціалами і прізвищем – там має бути НЕРОЗРИВНИЙ ПРОБІЛ (Shift+CTRL+SPACE) та наявність таких знаків, як «розрив рядка», «почати нову сторінку», «почати новий розділ». Приклади друкувати курсивом. Вирівнюємо ПО ШИРИНІ.

Список використаних джерел повинен містити не менше 25 джерел теоретичного матеріалу, оформлений за вимогами ДСТУ 8302:2015 (детально про вимоги до написання курсових робіт, зразок титульної сторінки, заяви про самостійне виконання курсової роботи див. на сайті університету, сторінці факультету іноземної філології, вкладка «Вимоги до наукових робіт студентів»).

Курсову роботу виконують українською або англійською мовою. Текст викладають, дотримуючись норм чинного українського правопису (зі змінами і доповненнями 2019 р.), використовуючи мовні засоби наукового стилю. Потрібно користуватися усталеною лексикою, наявною в академічних словниках, дотримуватися прийнятої наукової термінології, умовних символів та скорочень, уникати діалектизмів, засобів художнього стилю, нових запозичень тощо.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК Курсова робота з ІТ і комп'ютерної лінгвістики регламентується [ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти.](#)

Критерії оцінювання курсової роботи	Розподіл балів
1.Зміст	50
відповідність теми змісту	5
структура роботи	5
аналіз теоретичного матеріалу	5
чіткість, логічність і послідовність викладу матеріалу	5
систематизація та узагальнення матеріалу	5
аналіз ілюстративного матеріалу	5
відсутність плагіату	5
аргументованість висновків до розділів	5
відповідність висновків завданням, визначеним у вступі	5
самостійність, творчість, новизна	5
2. Оформлення та апробація	20
обсяг роботи та дотримання технічних вимог	5
література	5
апробація	10
3. Захист роботи	30
усна презентація (виклад результатів власного дослідження) 5-7 хв	20
участь у дискусії, вміння опонувати	5
використання технічних засобів і наочності	5
Всього	100

Варто звернути увагу, що одним із етапів підготовки до захисту курсової роботи є **апробація дослідження**. Здобувачі можуть отримати такі бали:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення),
- 3 бали – за публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й;
- 5 балів – за публікацію статті у збірнику студентських наукових праць;
- 10 балів – за публікацію фахової статті (у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б).

Політика щодо академічної доброчесності. Відповідно до [статті 42 Закону України «Про освіту»](#) під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності учасники освітнього процесу повинні керуватися етичними принципами та правилами, визначеними законом, з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Жодні форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих ідей чи робіт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасників освітнього процесу, списування тощо) недопустимі.

Загальні засади, принципи, настанови та правила етичної поведінки учасників освітнього процесу у ВНУ імені Лесу Українки регульовано [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#).

Усі курсові роботи перевіряються на академічний плагіат. Показник оригінальності твору повинен становити не менше третини відповідно до [Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників](#)

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі освіти мають право порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

V. Підсумковий контроль

Оцінювання ОК Курсова робота з ІТ і комп'ютерної лінгвістики здійснюється за 100-бальною шкалою.

Підсумковий контроль проходить у вигляді заліку після закінчення вивчення ОК. Захист курсових робіт відбувається публічно і прозоро перед комісією, до складу якої входять три і більше наукових керівники. Підсумкова оцінка за курсову роботу містить суму усіх зазначених вище компонентів та оголошується студенту комісією одразу після захисту.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Не зараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література

1. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).

2. Етичний кодекс ученого України [проект]. Київ : Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. 16 с.
3. Основи наукового мовлення : навч.-метод. посібник / уклад. : О. А. Бобер, С. А. Бронікова, Т. Д. Єгорова та ін.; за ред. І. М. Плотницької, Р. І. Ленди. Київ : НАДУ, 2012. 48 с.
4. Загальні рекомендації з підготовки, оформлення, захисту й оцінювання випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти першого бакалаврського і другого магістерського рівнів / за ред. доц. М.І. Шинкарика. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 60 с.
5. Линник Ю. М., Хом'як А. П. Методичні рекомендації щодо написання і оформлення курсових і випускних кваліфікаційних робіт. Луцьк : ВежаДрук, 2018. 64 с.
6. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
7. Наука і цінності людського буття: колект. монографія / Альчук М. П. та ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. П. Мельника. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 451 с.
8. Підготовка рефератів, курсових робіт та наукових статей: навч.-метод. посібник для студ. гуманіт. спец. ОКР Бакалавр, ОКР Магістр / Упоряд.: М. М. Яцишин, Н. П. Яцишин, Ю. А. Гордієнко, Т. П. Семенюк. Луцьк : ВежаДрук, 2021. 212 с. DOI : <https://doi.org/10.29038/978-966-940-343-8.2021.212>